

FYLKESMANNEN I FINNMARK
Miljøvernavdelingen

FINNMÁRKKU FYLKKAMÁNNI
Birasaáhttenossodat

Sør-Varanger kommune

Elektronisk

Deres ref

Deres dato
03.09.2015

Vår ref
Sak 2015/3285
Ark 434.11

Vår dato
04.09.2015

Saksbehandler/direkte telefon: Jørgen Remmen - 78 95 03 00

Skadefellingstillatelse på en bjørn i Neiden beitelag, Sør-Varanger.

Fylkesmannen viser til muntlig søknad fra Bjørn Christiansen om skadefellingstillatelse på bjørn i Neiden beitelag på bakgrunn av de siste dagers skader og den pågående skadesituasjonen.

-- Vedtak --

Med hjemmel i Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jamfør forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9 gir Fylkesmannen i Finnmark fellingstillatelse på en – 1 – bjørn, i beiteområde til Neiden beitelag.

Tillatelsen gjelder i perioden 4.9.2015 – 14.9.2015.

Følgende vilkår er knyttet til tillatelsen:

1. Vidar Pettersen er fellingsleder for fellingslaget i Sør-Varanger, og ansvarlig for at alle medlemmene på fellingslaget er gjort kjent med avgrensningene og vilkårene for fellingstillatelsen. Fellingslaget er sendt inn på e-post til Fylkesmannen, Politiet og Statens naturoppsyn.
2. Bjørnebinne inkludert unger er unntatt fra fellingstillatelsen. Jeger må forsikre seg om at fellingsforsøk ikke rettes mot binne sammen unger.
3. Fellingsleder er ansvarlig for at skadefelling avsluttes slik at det alltid er tid for skuddplassundersøkelse og innledende ettersøk før mørket vanskeliggjør dette, likeledes at det ikke løsnes skudd så tidlig på morgenen at skuddplassundersøkelse og innledende ettersøk vanskeliggjøres eller må utsettes på grunn av lysforholdene.
4. Jamfør § 23 i viltloven er det ikke lov til å benytte løs, på drevet halsende hund dvs. at blant annet «Plott-hunder» ikke er tillatt, jamfør § 23 i viltloven.
5. Ved felling skal det brukes våpen og ammunisjon som er godkjent for storviltjakt, jamfør forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, fastsatt av direktoratet den 22. mars 2002, jamfør §§ 15 og 16.
6. Fylkesmannen skal holdes jevnlig oppdatert under fellingsforsøket, og skal rådføres ved viktige avgjørelser.
7. Felling eller forsøk på felling skal umiddelbart meldes til Fylkesmannen (78 05 03 00 eller 934 94 380) og Statens naturoppsyn (SNO) på telefon 922 64 407, 905 51 743

eller 916 22 004. Fellingsstedet skal påvises dersom Fylkesmannen, SNO eller Politiet ber om det.

8. Dersom bjørn påskytes, men ikke gjenfinnes umiddelbart som dødt, skal fellingslaget gjennomføre skuddplassundersøkelse og innledende ettersøk. Fylkesmannen (934 94 380) og nærmeste politimyndighet skal varsles om påskytingen omgående. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk.
9. Felt dyr tilhører Viltfondet. Felt dyr skal ivaretas og håndteres på en slik måte at skrotten ikke ødelegges eller forringes unødig (se vedlegg). Felt dyr skal så raskt som mulig etter avtale bringes til nærmeste SNO-kontor. Nyre, lunger, hjerte, milt og lever skal alltid følge skrotten og oppbevares kjølig. Dette i forhold til kontroll av slakt som utføres av mattilsynet.
10. Utgifter på inntil 15 000,- kroner utenom lønn i forbindelse med fellingsforsøket / felling vil bli dekket av Fylkesmannen etter anmodning med dokumentasjon på utgiftene. Bruk av kjøretøy dekkes etter statens kilometersatser. Det forutsettes at det sendes inn dokumentasjon på dette, dvs. start- og stoppested, tidspunkt og antall kilometer. Dette kan lettest gjøres ved å bruke statens reiseregningsskjema (vedlagt).

Kost / matpenger, tapt arbeidsfortjeneste eller betaling / godtgjørelse for oppdraget dekkes ikke av denne posten.

11. Skadefellingstillatelse gis til kommunalt skadefellingslag. Den økonomiske rammen for skadefellingen er: **172 480 kr** (10 jeger x 1 400,- kroner i antall døgn + 12 % feriepenger). Vi viser til vårt brev av 22. februar 2012 til kommunen hvordan vi ser for oss at regelverket praktiseres. Angående differensiering av godtgjøring etter innsats i lagene mener Fylkesmannen dette bør praktiseres likt i fylket, og vi har vurdert det til at innsats tilsvarende 7.5 timer bør utløse full sats på 1 400,- kroner. Tilsvarende ved innsats under 7.5 timer ($1\,400,- / 7.5 = 186.7,-$ kroner per time inntil 7.5 timer). Dette sikrer at deltakere lønnes likt og etter innsats i lagene. Vurderingen av nytt døgn knyttes til kalenderdato. For øvrig viser vi til brevet om mulighet for differensiert godtgjøring av fellingsleder. Fylkesmannen betaler ut feriepenger samtidig med godtgjøringen til kommunen, det er opp til kommunen å vurdere om feriepenger utbetales jegeren samme år eller påfølgende år.
12. Fellingsleder er ansvarlig for at ressurser settes inn når det er hensiktsmessig, dvs. at man benytter ressursene når man har ferske observasjoner og spor å gå etter. I perioden tilsagnsrammen gjelder kan fellingsleder disponere fellingsinnsatsen fritt mht. antall personer per dag, men må tilse at man ikke går utover tilsagnsrammen for perioden.
13. For utbetaling av utgifter i forbindelse med skadefellingen, skal et samlet krav om utbetaling sendes inn fra kommunen etter oppsummert liste fra skadefellingsleder **innen 3 uker etter endt fellingsperiode (5.10.2015)**. Det skal også sendes inn en kort rapport fra skadefellingsforsøket innen samme frist. Fylkesmannen utbetaler utgiftene i en sum til kommunen, som utbetaler godtgjørelse til den enkelte jeger.
14. Fylkesmannen vurderer bestandssituasjonen og skadesituasjonen fortløpende, og kan på eget initiativ oppheve denne tillatelsen.
15. Ved skadefellingsforsøk gjelder ordinære jaktregler og regler for metodebruk. Fylkesmannen kan gjøre unntak fra ordinære jaktregler i spesielle tilfeller og disse vil

være beskrevet i vilkårene for fellingstillatelsen.

16. Viltlovens § 21 sier det er forbudt under jakt:

c) å bruke luftfartøy eller motorkjøretøy utenfor vei til lokalisering av vilt
Fylkesmannen gjør unntak fra Viltlovens § 21 c, slik at denne bestemmelsen ikke gjelder for det aktuelle fellingslaget i dette fellingsforsøket.

Fellingslaget kan etter dispensasjon fra motorferdselloven fra kommunen benytte ATV/ bil på etablerte kjørespor (anvist på kart i kommunens tillatelse) for å forflytte fellingslagets utstyr og personell. I forbindelse med denne kjøringen tillates bruk av motorkjøretøy til lokalisering av vilt. Dispensasjon gis for å sikre god måloppnåelse gitt områdets størrelse og geografi.

Jamfør § 22-8 i våpenforskriften skal skytevåpen under transport være tomt for ammunisjon og nedpakket i Futteral, bag, veske, sekk eller lignende.

17. Fellingslagsdeltakere bør ikke delta i ordinær lisensjakt på bjørn i fellingsområdet den perioden de er oppført på kommunens skadefellingslag. Om deltakere ikke er med i skadefellingsforsøk lenger og vedkommende skal delta i lisensjakt i skadefellingsområdet må Fylkesmannen ha beskjed om at vedkommende går ut av skadefellingslaget. Bjørn felt av deltakere som er oppført på fellingslagslisten i fellingsområdet i fellingsperioden tilfaller staten v/ viltfondet.

18. Det kan benyttes viltkamera på sauekadaver og i terrenget for å lokalisere aktivitet av bjørn, gitt at kamera innordnes for å registrere dyrelivet og ikke mennesker jamfør ordinære regler for bruk av viltkamera i norsk natur. Vi viser til retningslinjer for bruk av viltkamera på Finnmarkseiendommens grunn.

Hjemmelsgrunnlag for vedtaket

Tillatelsen er gitt med hjemmel i Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold. Fylkesmannen i Finnmark er gitt myndighet til å innvilge søknader om skadefelling, eller iverksette betinget skadefelling på bjørn etter eget initiativ, jamfør rovviltforskriften § 9 i perioden 1. juni 2014 – 15. oktober 2014. Miljødirektoratet delegerte i brev datert 1. juni 2015 myndigheten til å innvilge skadefellingstillatelser på bjørn i perioden med en felles kvote på 4 dyr i regionene 5 (Hedmark), 6 (Midt-Norge), 7 (Nordland) og 8 (Troms og Finnmark). 31. juli ble kvoten fylt og Miljødirektoratet gav den 4. august en tilleggs kvote på to dyr i de samme regionene, slik at den samla kvoten er på seks dyr. Det er skutt fire dyr på skadefelling, restkvoten per 4. september 2015 er to bjørner. Men en bjørn er påskutt i Bergeby i Nesseby kommune og resultat av nærmere ettersøk vil avgjøre om den trekkes fra kvoten.

Prinsipper for offentlig beslutningstaking i henhold til naturmangfoldloven

Etter naturmangfoldloven §§ 1 og 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt, og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid veies opp i mot andre viktige samfunnsinteresser jamfør § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet og ta, jamfør prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning. Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Utgangspunktet for beslutninger som kan påvirke

naturmangfoldet er at beslutningsgrunnlaget skal være best mulig jamfør naturmangfoldloven § 8. Dersom beslutningsgrunnlaget ikke er tilstrekkelig, kommer naturmangfoldloven § 9, føre- var- prinsippet, til anvendelse.

Fylkesmannen viser til at dette vedtaket blant annet bygger på kunnskap om bjørnens bestandssituasjon i fylket, slik den er beskrevet i det nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt, og til beskrivelsen av dette programmet i kommentarene til rovviltforskriften § 3.

Bjørnens bestandssituasjon i fylket

Bjørn er fredet etter lov 29. mai 1981 om jakt og fangst av vilt (viltloven) og naturmangfoldloven. Samtidig er det slik at brunbjørn volder skade på husdyr og tamrein. For blant annet å hindre skade på husdyr og tamrein kan rovvilt felles med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd b). Skadefelling er et virkemiddel for å avhjelpe akutte skadesituasjoner som kan oppstå, jamfør rovviltforskriften §§ 9 og 13, mens regulering av bestandsstørrelsen skal skje gjennom lisensfelling, jamfør rovviltforskriften §§ 10, 11 og 13. Jamfør rovviltforliket punkt 2.2.19 skal soneinndelinga forvaltes tydelig. Det følger av forvaltningsplanen i region 8, føringer i brev fra LMD og KLD (da MD) datert 28. juli 2006, rovviltforliket av 2011 punkt 2.2.19 og brev fra KLD datert 28. april 2014.

Resultat fra DNA-analyser viser at det i 2014 ble dokumentert 34 bjørner i Finnmark, hvorav 18 hannbjørner og 16 binner. Det ble registrert 2,3 ynglinger i region 8 (Troms og Finnmark) i 2014, jamfør Bioforsk Rapport vol. 9 nr. 48 2014. Siden 1. juni 2015 er det til sammen felt 4 bjørn i Finnmark. Det pågår et skadefellingsforsøk på bjørn i Nesseby kommune, og en er meldt som påskutt.

Søkers begrunnelse

Neiden beitelag har hatt to fellingstillatelser i sommer, den siste gikk ut 20. august. Det er ikke blitt felt bjørn i Neiden i sommer. Det er siden 20. august meldt inn 8 kadaver, den siste den 2. september 2015 som er antatt tatt av bjørn. Beitelaget har begynt og er snart ferdig med tidlig nedsanking av sau som forebyggende tiltak i beiteområdet. Til sammen har beitelaget 16 kadaver meldt inn som er antatt eller dokumentert drept av bjørn. Dette siden 21. juni 2015.

Fylkesmannens vurdering av søknaden

I tilfeller hvor det iverksettes fellingstillatelse skal forsøk på felling være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall. Det kan også knyttes nærmere vilkår til en fellingstillatelse. Skadefellingsforsøk er et virkemiddel for å løse en akutt skadesituasjon i et område forårsaket av bestemte individer. Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jamfør rovviltforskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes noen annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning. Ved vurdering av fellingstillatelse skal det særlig tas hensyn til:

- a) Områdets betydning som beitemark
- b) Skadenes omfang og utvikling
- c) Potensialet for framtidige skader
- d) Mulighetene for å gjennomføre forebyggende tiltak

Området er forvaltningsområde B for bjørn, hvor det ikke er mål om forekomst av bjørn. Området er viktig som beitemark for Neiden beitelag og beite for rein sommer og høst.

Neiden beitelag har søkt om forebyggende midler til tidlig nedsanking av sau, beitelaget har mange radiobjeller på voksne sau. Det ble søkt om akutte midler til ekstra tilsyn og leting av kadaver den 4. august 2015 på bakgrunn av funn av ferske kadaver de første dagene av august. Den 5. august er det funnet et nytt kadaver som i følge Statens naturoppsyn er antatt til bjørn. Neiden beitelag hadde fellingstillatelse på en bjørn, denne gikk ut den 31. juli 2015.

De fikk en ny fellingstillatelse som gikk ut 20. august 2015. Det er funnet ferske kadaver antatt drept av bjørn de siste dagene.

Fylkesmannen vurderer potensialet for fremtidige skader for stort da det fortsatt er sau på utmarksbeite i området og de nå fortsatt holder på med å få ned de resterende sauene. Det ble sist funnet en sau drept av bjørn 3. september.

Vi gjør oppmerksom på at det er åpnet for lisensjakt i området.

Klagerett

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker, jmfør forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet og sendes via Fylkesmannen i Finnmark, jmfør forvaltningsloven § 32.

Vi ber om at vår referanse (2015/3285) oppgis ved henvendelse til oss.

Med hilsen

Geir Østereng
seksjonsleder

Jørgen Remmen
artsforvalter

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og derfor uten underskrift.

Kopi uten vedlegg til:

Øst-Finnmark politidistrikt

SNO Kirkenes

Miljødirektoratet

Vidar Pettersen (fellingsleder)

Finnmarkseiendommen

Bjørn Christiansen (beitelagsleder)

Rovviltnemnda i region 8 v/ Fylkesmannen i Troms

Fylkesmannen i Troms

Elektronisk

Elektronisk

Elektronisk

Elektronisk

Elektronisk

Elektronisk

Elektronisk

Elektronisk